

Nr 2.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1948/49 under andra huvudtiteln, avseende anslagen inom justitiedepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

Justitiedepartementet m. m.

1:o) **Avlöningar till statsråden utan departement m. m.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under andra huvudtiteln (punkt 1, s. 1 och 2 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementens ärenden för den 3 januari 1948) föreslagit riksdagen att dels fastställa av departementschefen förordad stat för avlöningar till statsråden utan departement m. m., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49, dels ock till Avlöningar till statsråden utan departement m. m. för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 222 700 kronor.

Frågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 206 800 kronor.

Sedan antalet konsultativa statsråd i samband med inrikesdepartementets tillkomst minskat från sex till fem, har anslagsbeloppet ansetts böra för nästa budgetår nedsättas med avlöningskostnaderna för ett statsråd eller med 27 600 kronor jämte därå belöpande rörligt tillägg. Å andra sidan har anslaget ansetts böra uppräknas med 3 500 kronor på grund av rörliga tilläggets höjning samt med 40 000 kronor för att täcka vissa kostnader för arbetet i samband med nationalbudgeten m. m.

Utskottet. Anslagsberäkningen har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) fastställa följande stat för avlöningar till statsråden utan departement m. m., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Stat.

1. Avlöningar till statsråden utan departement, <i>förslagsvis</i>	kronor	138 000
2. Lönefyllnad åt statsministern	»	6 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	»	70 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	8 700
		Summa kronor 222 700;

b) till *Avlöningar till statsråden utan departement m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 222 700 kronor.

2:o) **Justitiedepartementet:** Avlöningar. Kungl. Maj:t har (punkt 2, s. 2 och 3) föreslagit riksdagen att dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för justitiedepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49, dels ock till Justitiedepartementet: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 596 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 579 700 kronor.

Enär justitiedepartementets arbetsbörda ökat i betydande omfattning, har departementet från och med innevarande budgetår erhållit viss personalförstärkning (II ht 1947 s. 4 f). I samband härmed har departementets kansliavdelning organiserats på tre i stället för tidigare två byråer. På den nya byrån handläggas uteslutande medborgarskapsärenden. Balansen beträffande dessa ärenden, som föregående år utgjorde omkring 1 800 ärenden, har härigenom kunnat nedbringas till omkring 700 ärenden.

På grund av nämnda arbetsbalans har någon ändring ännu icke kunnat genomföras i hittills tillämpad praxis beträffande förutsättningarna för vinande av svenskt medborgarskap. Den skärpning av kravet på viss tids oavbruten vistelse i riket som tillämpats sedan krigsåren — innebärande att i regel kräves dylik vistelse under 10 år — har emellertid ansetts böra borttagas så snart balansen nedbringats till normal omfattning. Enär en dylik ändring kan väntas medföra ökad tillströmning av ärenden, har medborgarskapsbyråns organisation ansetts böra bibehållas oförändrad.

Vad angår departementets arbetsbörda i övrigt har en arbetslättning uppkommit därigenom att beslutanderätt i ärenden angående fakultativ villkorlig frigivning tillagts fångvårdsstyrelsen. Vidare ha ärenden angående tillämpning av utlänningslagstiftningen överflyttats till inrikesdepartementet. Den av dessa anledningar uppkomna arbetsminskningen har möjliggjort, att två andre kanslisekreterarbefattningar på förslag av statens organisationsnämnd (jfr rd. skr. nr 2/1947 p. 2:o) för närvarande icke uppehållas. I Kungl. Maj:ts föreliggande förslag har emellertid ej räknats med någon ändring i den personalorganisation, som föregående år lades till grund för anslagsberäkningen.

De föreslagna ändringarna i avlöningsstaten innefatta allenast justeringar av vissa anslagsposter i anledning av den allmänna löneregleringen.

I samband med förevarande förslag har utskottet till behandling förehåft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Holmbäck m. fl.* (I: 218) och den andra inom andra kammaren av herr *Ljungqvist m. fl.* (II: 356), i vilka hemställts att för nästa budgetår de av chefen för justitiedepartementet äskade anslagsposterna i departementets avlöningsstat för byrån för medborgarskapsärenden ökas med dels 24 192 kronor för avlöning till två extra föredragande med arvode enligt 25 löneklassen jämte tillägg, dels 4 728 kronor för avlöning av ett skrivbiträde, eller alternativt dels 12 096 kronor för avlöning till en extra föredragande med arvode enligt 25 löneklassen jämte tillägg, dels 7 992 kronor för avlöning till en amanuens, dels 4 728 kronor för avlöning av ett skrivbiträde.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för nämnda förslag, får utskottet hänvisa till motionen II: 356.

Utskottet. Under krigsåren har kravet på viss tids oavbruten vistelse i riket för vinnande av svenskt medborgarskap skärpts till i regel tio år. Utskottet delar den uppfattning, åt vilken departementschefen givit uttryck och som ytterligare understrukits i motionerna, att denna skärpning snarast möjligt bör borttagas. Det är ur alla synpunkter önskligt, att de som skola bliva svenska medborgare erhålla sitt medborgarskap tidigare än vad nu i regel är fallet, vilket bland annat skulle medföra en motsvarande avkortning av den tid de i egenskap av utlänningar stå under övervakning.

Ifrågavarande önskemål har föranlett Kungl. Maj:ts att föreslå, att medborgarskapsbyrån under nästa budgetår skall erhålla oförändrad organisation, ehuru antalet balanserade ärenden kunnat kraftigt nedbringas. Motionärerna gå längre och föreslå en viss förstärkning av byråns personal.

Enligt vad utskottet under hand inhämtat från justitiedepartementet, är den kvarvarande balans, som redovisats i statsverkspropositionen (omkring 700 ärenden), numera praktiskt taget avarbetad och en mildring av förenämnda krav på viss tids vistelse i landet till nio år kan anses omedelbart förestående. En ytterligare nedsättning till sju år, som motionärerna ansett önskvärd, synes kunna genomföras inom rimlig tid även utan den förstärkning av byråns arbetskrafter, som ifrågasatts i motionerna. Uppmärksammas bör i detta sammanhang, att Kungl. Maj:ts anslagsberäkning lämnar utrymme för en förstärkning av departementets nuvarande arbetskrafter med två andre kanslissekreterare.

Under sådana omständigheter har utskottet icke ansett sig böra tillstyrka motionerna. Utskottet, som ej heller funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag i övrigt, hemställer alltså,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag på motionerna I: 218 och II: 356

a) fastställa följande avlöningsstat för justitiedepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till departementschefen	kronor	27 600
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förlagsvis</i>	»	269 600
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	»	236 300
4. Rörligt tillägg, <i>förlagsvis</i>	»	62 500

Summa kronor 596 000;

b) till *Justitiedepartementet*: *Avlöningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 596 000 kronor.

3:o) *Justitiedepartementet*: **Omkostnader.** *Justitiedepartementet*: *Svensk författningssamling. Lagberedningen. Ombuden för tillsyn av tryckta skrifter.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 3, 4, 5 och 6, s. 4), vilka innebära oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 anvisa

a) till *Justitiedepartementet*: *Omkostnader* ett förslagsanslag av 101 500 kronor;

b) till *Justitiedepartementet*: *Svensk författningssamling* ett förslagsanslag av 200 000 kronor;

c) till *Lagberedningen* ett reservationsanslag av 70 000 kronor;

d) till *Ombuden för tillsyn av tryckta skrifter* ett förslagsanslag av 17 000 kronor.

Justitiekanslersämbetet och riksåklagarämbetet.

4:o) *Justitiekanslersämbetet*: *Avlöningar.* Kungl. Maj:t har (punkt 7, s. 5—8) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att ur justitiekanslersämbetets personalförteckning avföra befattningen såsom förste byråsekreterare i Ce 27, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för justitiekanslersämbetet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49, dels ock till *Justitiekanslersämbetet*: *Avlöningar* för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 106 200 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår upptaget till 118 300 kronor.

Därigenom att de tidigare på justitiekanslersämbetet ankommande åklagaruppgifterna överflyttats på det från och med den 1 januari 1948 nyinrättade riksåklagarämbetet, har den nuvarande befattningen såsom förste byråsekreterare i lönegrad Ce 27 hos justitiekanslersämbetet föreslagits skola indragas från och med den 1 juli 1948. Indragningen har ansetts icke böra föranleda någon nedräkning av anslaget. Detta borde nämligen i stället givas tillräcklig marginal för anlåtande i erforderlig utsträckning av tillfälliga befattningshavare och annat tillfälligt arbetsbiträde. Den vidtagna beskärningen av anslaget är helt beroende på omräkning av anslagsbehovet enligt de nya avlöningsbestämmelserna.

Utskottet. Då Kungl. Maj:ts förslag icke föranlett erinran från utskottets sida, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ur justitiekanslersämbetets personalförteckning avföra befattningen såsom förste byråsekreterare i Ce 27;

b) fastställa följande avlöningsstat för justitiekanslersämbetet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän,		
<i>förslagsvis</i>	kronor	68 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal..	»	28 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	10 200

Summa kronor 106 200;

c) till *Justitiekanslersämbetet*: Avlöningar för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 106 200 kronor.

5:o) **Justitiekanslersämbetet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8, s. 8), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Justitiekanslersämbetet*: *Omkostnader* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 8 000 kronor.

6:o) **Riksåklagarämbetet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 9, s. 9—11) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för riksåklagarämbetet, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för riksåklagarämbetet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49, dels ock till Riksåklagarämbetet: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 181 500 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår (1 januari—30 juni 1948) upptaget med 43 100 kronor.

Riksåklagarämbetet kan väntas träda i full verksamhet under nästa budgetår. Då det ansetts angeläget, att det nya ämbetet därvid har erforderlig personal till sitt förfogande, har anslaget för nästa budgetår beräknats på sådant sätt att medel finnas tillgängliga för den fullt utbyggda organisationen redan från och med den 1 juli 1948. I enlighet härmed föreslås, att medel anvisas för en förstärkning av den ordinarie personalen med två byråchefer, en i Cr 10 och en i Ca 33 samt en förste byråsekreterare i Ca 29. Den icke-ordinarie personalen föreslås utökad med två amanuenser och ett biträde för skriv- och kontorsgöromål. Det har emellertid förutsatts skola ligga i Kungl. Maj:ts hand att med ledning av de erfarenheter, som vinnas, bestämma i vad mån medlen skola tagas i anspråk. De nya tjänsterna avses alltså skola tillsättas och organisationen utbyggas först sedan klarhet vunnits, att behov därav föreligger.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag beträffande riksåklagarämbetets personalförteckning överensstämmer med de vid 1947 års riksdag gjorda uttalandena om ämbetets framtida organisation. Utskottet tillstyrker såväl nämnda förslag som den föreslagna avlöningsstaten och hemställer alltså,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för riksåklagarämbetet:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat:	
1 riksåklagare	Co 20
1 byråchef	Cr 10
3 byråchefer	Ca 33
1 förste byråsekreterare	Ca 29
1 kansliskrivare	Ca 15
1 expeditionsvakt	Ca 10;

b) fastställa följande avlöningsstat för riksåklagarämbetet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.		
1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 122 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	»	42 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 17 500
Summa kronor		181 500;

c) till *Riksåklagarämbetet*: *Avlöningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 181 500 kronor.

7:o) Riksåklagarämbetet: Omkostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10, s. 11) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Riksåklagarämbetet: Omkostnader* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 14 000 kronor.

Domstolarna.

8:o) Högsta domstolen m. m.: Avlöningar. Kungl. Maj:t har (punkt 11, s. 12—44) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för högsta domstolen och nedre justitierevisionen, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för högsta domstolen och nedre justitierevisionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49, dels ock till Högsta domstolen m. m.: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 1 830 600 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 1 916 700 kronor.

Vid uppgörande av anslagsberäkningarna för nästa budgetår har hänsyn måst tagas till den organisation som betingas av det nya rättegångsförfarandet. Därjämte har måst beaktas, att den i högsta domstolen föreliggande balansen av äldre mål ej torde kunna i önskvärd omfattning nedbringas till den 1 juli 1948. Arbetet på balansens nedbringande måste därför fortgå såsom hittills, vilket inverkar på anslagsberäkningarna för nedre revisionen.

De ändringar, som den nya rättegångsordningen medför i fråga om högsta domstolens organisation, framgå i huvudsak av lagen den 20 december 1946 (nr 879) om högsta domstolens sammansättning och tjänstgöring. Ändringarna påverka ej anslagsbehovet. Antalet ledamöter är detsamma som tidigare.

Frågan om nedre justitierevisionens organisation efter rättegångsreformens genomförande har behandlats av särskilda inom justitiedepartementet tillkallade sakkunniga, vilka den 28 februari 1947 avgivit betänkande med förslag till arbetsordning för nedre revisionen.

I administrativt hänseende har nedre revisionen intagit en självständig ställning i förhållande till högsta domstolen. Nedre revisionen har varit organiserad som ett fristående ämbetsverk med revisionssekreterarna som ledamöter samt särskild personal för de kansligöromål, som sammanhånga med högsta domstolens och nedre revisionens verksamhet. Kungl. Maj:ts förslag innebär ej ändring i detta avseende.

Det nya förfarandet förutsätter emellertid i långt högre grad än tidigare en samverkan mellan nedre revisionens personal samt högsta domstolens avdelningar och ledamöter. I arbetsordningen för nedre revisionen anses

bestämmelser böra upptagas, som säkerställa detta samarbete. På sätt de sakkunniga förordat avses att i sådant syfte indela revisionssekreterarna jämte viss kanslipersonal att tjänstgöra vid högsta domstolens avdelningar. Även i övrigt har åt högsta domstolen ansetts böra givas möjlighet att utöva en mera direkt ledning av arbetet inom nedre revisionen.

I enlighet härmed föreslås, att revisionssekreterarna alltjämt skola vara ledamöter i nedre revisionen med uppgift att närmast svara för målens förberedande handläggning samt att ombesörja föredragningen i högsta domstolen m. m. I den mån de förberedande åtgärderna äro av enkel och rutinmässig beskaffenhet, såsom i fråga om sedvanlig skriftväxling, anses de kunna överlämnas åt tjänsteman vid nedre revisionen. Även eljest böra revisionssekreterarna vid förberedelsen erhålla biträde av nedre revisionens kanslipersonal.

Beträffande det antal revisionssekreterare som erfordras för den nya organisationen — av de sakkunniga beräknat till 26 utom ordföranden — har departementschefen framhållit, att det måste anses vanskligt att härutinnan göra något närmare uttalande innan erfarenheter vunnits om det ändrade rättegångssättet. Varje beräkning härom måste i flera avseenden grundas på ovissa faktorer. Med hänsyn till att arbetet på balansens nedbringande måste fortgå även under nästa budgetår, vore det nödvändigt att åtminstone under första hälften av budgetåret räkna med samma antal föredragande revisionssekreterare som för närvarande, eller sålunda omkring 40. Därest arbetsförhållandena genom balansens nedbringande eller eljest skulle giva anledning därtill, borde antalet revisionssekreterare efter hand minskas. För senare hälften av budgetåret borde man därför räkna med ett något mindre antal föredragande; förslagsvis borde medel under detta budgethalvår beräknas för 35 revisionssekreterare utom ordföranden.

I avvaktan på att frågan om en lämplig befordringsgång på domarbanan löses, har någon jämkning av revisionssekreterarnas tjänsteställning icke nu ifrågasatts. Liksom hittills har därför räknats med ett visst antal ordinarie revisionssekreterare och därutöver extra revisionssekreterare i mån av behov. Med hänsyn till det för nästa budgetår erforderliga antalet föredragande, har minskning av antalet ordinarie revisionssekreterare icke ansetts motiverad. Ej heller har anledning ansetts föreligga att vidtaga någon ändring i revisionssekreterarnas löneställning. I enlighet med vad som bestämdes vid 1947 års riksdag har till nedre justitierevisionens ordförande förutsatts skola utgå ett årligt tilläggsarvode å 2 508 kronor. Denne, vilken liksom hittills ansetts böra utses bland de ordinarie revisionssekreterarna, har föreslagits skola i fortsättningen vara befriad från föredragningskyldighet. Befrielsen har motiverats med de ökade krav, som under den nya rättegångsordningen komme att ställas på ordföranden särskilt i vad angår arbetets fördelning och nödig samverkan med högsta domstolen.

Vad härefter angår kansliarbetets anordnande har justitierevisionsexpeditionen föreslagits skola bibehållas som en sammanfattande benämning på högsta domstolens kansli och kansliet för nedre justitierevisionen. Inom

expeditionen skola vara inrättade en kansliexpedition och ett registratorskontor, vilket innebär minskning med ett dylikt kontor.

Beträffande personalen vid justitierevisionsexpeditionen föreslås, att för de kamerala göromålen inrättas en befattning såsom kamrerare i Ca 23 samt att i samband därmed den nuvarande kontoristbefattningen i Ce 15 (Ca 13) indrages (uppföres på övergångsstat). Med kamrerarbefattningen, för vilken icke bör krävas juridisk kompetens, förenas skyldighet att biträda ordföranden i hans administrativa göromål.

Arbetet med expediering av högsta domstolens avgöranden föreslås överflyttat på en icke rättsbildad befattningshavare, varigenom antalet protokollssekreterare kunnat minskas med en extra protokollssekreterare. Jämväl i fråga om antalet amanuenser har en minskning ansetts möjlig, dock först sedan den nuvarande balansen avarbetats.

Den nuvarande befattningen såsom kanslist i Ca 24 föreslås erhålla tjänstebenämningen arkivarie.

För handhavandet av kamerala göromål har en av registratorerna hittills åtnjutit ett särskilt årsarvode av 600 kronor. Då till registratorskontoret avses skola överflyttas även arbetet med expeditioners tillhandahållande, har det ansetts skäligt, att detta tilläggsarvode övergångsvis får utgå så länge ifrågavarande registrator kvarstår i tjänst.

I fråga om biträdespersonalen föreslås en utökning med 1 kansliskrivare i Ca 15 och 8 kanslibiträden i Ca 11 samt minskning med 10 kontorsbiträden i Ca 8. Erforderligt antal biträden för skriv- och kontorsgöromål har uppskattats till 15.

Antalet expeditionsvakter i högsta domstolen och nedre revisionen har upptagits oförändrat.

Ett förslag därom, att krigsdomstolsorganisationen från och med den 1 januari 1949 skall avskaffas i fredstid, är avsett att föreläggas innevarande riksdag. Däri ingår även ett förslag om sådan ändring i regeringsformen att högsta domstolen icke skall hava militära ledamöter. Sistnämnda ändring kan dock träda i kraft först något senare. I avbidan på dess genomförande ha arvodena till ifrågavarande ledamöter i staten för nästa budgetår upptagits med oförändrade belopp. De ha dock ansetts ej böra utgå för tid efter det ändringen trätt i kraft.

Utskottet. Revisionssekreterarna skola enligt gällande arbetsordning erhålla i regel envar 21 föredragningsdagar årligen, ordföranden i revisionen dock endast åtta dagar. Den föredragning, från vilken ordföranden sålunda är befriad, fullgöres av extra föredragande. Under den nya processordningen beräknas revisionssekreterarnas föredragningsdagar kunna något ökas och antalet revisionssekreterare i den mån de balanserade målen avarbetas successivt minska. Enligt Kungl. Maj:ts förslag skall ordföranden härvid helt befrias från föredragning. Enligt utskottets mening bör ordföranden emellertid alltfört fullgöra föredragning, i den mån de administrativa göromålen det medge. Detta kan föranleda minskat behov av

extra föredragande. Utskottet har likväl med hänsyn till arbetsbalansen icke ansett sig böra föreslå någon häremot svarande begränsning av anslagsposten avlöningar till icke-ordinarie personal.

Den föreslagna löneställningen för kamreraren har föranlett viss tvekan inom utskottet. Med hänsyn till beskaffenheten av de göromål av allmänt administrativ natur, som utöver de kamerala uppgifterna skola åvila denna befattningshavare, har utskottet emellertid funnit sig böra godtaga förslaget.

I övrigt har Kungl. Maj:ts förslag ej föranlett erinran från utskottets sida.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för högsta domstolen och nedre justitierevisionen:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	
24 justitieråd	Co 20
27 revisionssekreterare	Ca 33
1 förste protokollssekreterare	Ca 27
3 protokollssekreterare	Ca 25
1 registrator	Ca 25
1 arkivarie	Ca 24
1 kamrerare	Ca 23
1 kansliskrivare	Ca 15
2 förste expeditionsvakter	Ca 11
9 kanslibiträden	Ca 11
7 expeditionsvakter	Ca 9
7 kontorsbiträden	Ca 8;

b) fastställa följande avlöningsstat för högsta domstolen och nedre justitierevisionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 1 291 500
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 8 200
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 335 900
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 195 000

Summa kronor 1 830 600;

c) till *Högsta domstolen m. m.: Avlöningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 1 830 600 kronor.

9:o) *Högsta domstolen m. m.: Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12, s. 44), vilket innebär en anslagsökning med 300 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Högsta domstolen m. m.: Omkostnader* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 68 300 kronor.

10:o) *Regeringsrätten: Avlöningar*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13, s. 45), vilket innebär en av rörliga tilläggets höjning betingad anslagsökning med 9 400 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för regeringsrätten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 268 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 2 100
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 18 800
	<hr/>
	Summa kronor 288 900;

b) till *Regeringsrätten: Avlöningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 288 900 kronor.

11:o) *Regeringsrätten: Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 14, s. 45), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Regeringsrätten: Omkostnader* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 kronor.

12:o) *Regeringsrätten: Regeringsrättens årsbok*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 15, s. 45 och 46) och under erinran, att anslaget för innevarande budgetår uppförts med 17 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Regeringsrätten: Regeringsrättens årsbok* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 25 000 kronor.

13:o) **Hovrätterna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 16, s. 46—55) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i hovrätternas personalförteckning vidtaga de ändringar som av departementschefen angivits, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för hovrätterna, att tillämpas under budgetåret 1948/49, dels ock till Hovrätterna: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 4 332 700 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 3 991 600 kronor.

I likhet med ett flertal andra anslag under andra huvudtiteln, vilka påverkas av rättegångsreformen, har detta anslag beräknats efter olika grunder för senare halvåret 1947 och för första halvåret 1948. Detta sammanhänger med de betydande organisatoriska förändringar beträffande hovrätterna, som genomförts i samband med nämnda reforms ikraftträdande den 1 januari 1948. Bl. a. ha de nya hovrätterna för Västra Sverige och Nedre Norrland då börjat sin verksamhet.

Av det i riksstaten uppförda anslaget har 2 310 800 kronor beräknats för första halvåret 1948.

Frågan om hovrätternas organisation efter rättegångsreformens genomförande var förra året föremål för riksdagens prövning. Den därvid godtagna hovrättsorganisationen har karaktären av försöksorganisation och det förutsattes därför att Kungl. Maj:t skulle äga befogenhet att, i den mån erfarenheter vunnes, anpassa den nya organisationen efter behovet. Detta underströks av riksdagen särskilt i fråga om antalet ledamöter i de olika hovrätterna (sammansatta stats- och första lagutskotts utl. nr 3 s. 32).

Under dessa förhållanden har det i princip ansetts icke böra komma i fråga att nu — innan erfarenheter av processreformen vunnits — vidtaga ändringar i den för så kort tid sedan fastställda organisationen. Av statsfinansiella skäl ha ävenledes frågor om lönejämknings ansetts böra ställas på framtiden. Undantag har dock ansetts böra göras för en tjänstemannagrupp, nämligen hovrätternas fiskalspersonal. På Kungl. Maj:ts förslag tillerkändes de extra fiskalerna och fiskalsaspiranterna föregående år en provisorisk löneförbättring men därvid avsågs, att en allmän omreglering av fiskalernas — och därmed även tingssekreterarnas — löneställning skulle komma till stånd sedan utredning därom ägt rum (prop. 268 s. 86 f.). Förslag i ämnet har den 29 november 1947 framlagts av 1944 års personalutredning och efter remissbehandling avses frågan skola anmälas för riksdagen i särskild proposition.

Jämväl i övrigt ha vissa jämknings ansetts ofrånkomliga. Sålunda föreslås, att antalet aspirantarvoden för Svea hovrätts vidkommande ökas från 17 till 24. Ökningen har ansetts vara en förutsättning för att hovrätten i fortsättningen skall kunna fylla sin uppgift att pröva även andra aspiranter än hovrätternas egna, främst aspiranter från Stockholms rådhusrätt. De ytterligare medel, som beräknats för detta ändamål, skulle få tagas i

anspråk endast för att bereda ersättning åt aspiranter, som ej ha för avsikt att fortsätta i hovrättskarriären. Såsom ytterligare förutsättning skulle gälla, att ifrågavarande aspiranter göra full tjänstgöring i hovrätten och ej uppbära ersättning härför från annat håll.

Vidare har med hänsyn till att Göta hovrätts verksamhet är fördelad på flera byggnader föreslagits att vaktpersonalen vid nämnda hovrätt förstärkes med en ordinarie expeditionsvakt.

I fråga om biträdespersonalen föreslås, att medel anvisas för ytterligare ett biträde för skriv- och kontorsgöromål i hovrätten över Skåne och Blekinge, avsett för den därstädes nyinrättade telefonväxeln. Den reglerade befordringsgången påkallar därjämte en utökning av antalet kontorsbiträden i Svea hovrätt från 5 till 9.

Såsom i annat sammanhang (punkten 8) redan berörts, förutsättes att krigsdomstolarna avskaffas från och med den 1 januari 1949 och att rättskipningen i militära mål överflyttas till de allmänna domstolarna. Inom departementet har utarbetats ett förslag till militär rättegångslag, som — sedan lagrådets utlåtande däröver föreligger — kommer att underställas riksdagen i särskild proposition. Enligt övergångsbestämmelserna i förslaget skall krigshovrätten efter den 1 januari 1949 fungera så lång tid som erfordras för att slutbehandla äldre mål. Det skall ankomma på Kungl. Maj:t att med hänsyn härtill närmare bestämma den tidpunkt, då krigshovrätten skall upphöra, dock senast den 30 juni 1949. Med anledning härav ha för senare hälften av budgetåret några medel icke beräknats till avlöning åt krigshovrättsrådet och överkrigsfiskalen, ej heller till arvoden åt krigshovrättens ordförande och militära ledamöter. Den härigenom uppkommande besparingen har tillagts icke-ordinarieposten för att stå till Kungl. Maj:ts förfogande att, i den mån så befinnes erforderligt, fördelas på hovrätterna i förhållande till sådan arbetsökning som föranledes av de militära målens överflyttning dit. Befattningarna såsom krigshovrättsråd och överkrigsfiskal föreslås skola från och med den dag under första halvåret 1949, som Kungl. Maj:t bestämmer, utgå ur hovrätternas personalförteckning.

Hovrätternas avlöningsstat har hittills upptagit särskilda stater för envar av hovrätterna. Den nu gällande avlöningsstaten består sålunda av 24 anslagsposter. En lämplig förenkling har ansetts kunna genomföras genom att posterna i den av riksdagen fastställda staten beräknas gemensamt för samtliga hovrätter. Fördelningen av anslaget på de olika hovrätterna förutsättes alltså, liksom fallet är beträffande häradsrätternas avlöningsanslag, böra ankomma på Kungl. Maj:t, som därvid bör fastställa avlöningsstat för varje hovrätt.

Utskottet. Sedan antalet fiskalsaspiranter vid förra årets riksdag bestämts enhetligt för alla hovrätter till två aspiranter för varje avdelning med tillägg av en aspirant för varje hovrätt, är utskottet icke nu berett att tillstyrka en förstärkning enbart för Svea hovrätts del, som skulle innebära att denna hovrätt erhöle tre aspiranter för varje avdelning. Det synes utskottet även,

att ytterligare erfarenhet bör avvaktas, innan ökning sker av det totala antalet aspiranter vid hovrätterna. Detta ställningstagande medger en minskning i jämförelse med Kungl. Maj:ts förslag av anslagsposten avlöningar till icke-ordinarie personal med 61 000 kronor, motsvarande i runt tal kostnaden för avlöning av sju fiskalsaspiranter, till 2 032 700 kronor.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot att vaktpersonalen vid Göta hovrätt ånyo förstärkes med en ordinarie expeditivsvakt, ehuru en sådan befattning enligt beslut vid förra årets riksdag indragits fr. o. m. 1948 års ingång. Enligt vad utskottet erfarit har innehavaren av den indragna tjänsten icke förflyttats, ehuru sådan förflyttning bort kunna åstadkommas i samband med tillsättande av expeditivsvaktstjänster vid de nyinrättade hovrätterna. Utskottet finner detta anmärkningsvärt, men anser sig likväl på grund av det skedda böra förorda, att den nya tjänsten upptages på personalförteckningen för Göta hovrätt, räknat fr. o. m. den 1 januari 1948.

I övrigt har Kungl. Maj:ts förslag ej givit utskottet anledning till annan erinran än att — då frågan om krigsdomstolarnas avskaffande ännu icke prövats av riksdagen — beslut om avförande ur hovrätternas personalförteckning av befattningarna såsom krigshovrättsråd och överkrigsfiskal icke torde böra fattas i detta sammanhang. Utskottets förslag här nedan innebär, att ny personalförteckning fastställs för hovrätterna i vilken av Kungl. Maj:t föreslagna ändringar upptagits,

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i hovrätternas personalförteckning, räknat fr. o. m. den 1 januari 1948, uppföra ytterligare en befattning såsom expeditivsvakt i lönegrad Ca 9 vid Göta hovrätt,

b) fastställa följande personalförteckning för hovrätterna, att tillämpas fr. o. m. budgetåret 1948/49:

Personalförteckning.

Svea hovrätt.

Tjänstemän å ordinarie stat

Befattning	Lönegrad
1 president	Co 20
8 lagmän	Co 14
24 hovrättsråd	Ca 33
1 krigshovrättsråd	Ca 33
8 assessorer	Ca 32
1 hovrättssekreterare	Ca 31
1 advokatfiskal	Ca 27
1 överkrigsfiskal	Ca 27
1 aktuarie	Ca 25

Befattning	Lönegrad
1 arkivarie	Ca 25
1 kamrerare	Ca 25
3 hovrättsnotarier	Ca 25
1 kanslist	Ca 19
6 kansliskrivare	Ca 15
2 kontorister	Ca 13
1 förste expeditionsvakt	Ca 11
6 kanslibiträden	Ca 11
9 expeditionsvakter	Ca 9
9 kontorsbiträden	Ca 8

Extra ordinarie tjänstemän i högre löne-
grad än Ce 24

20 assessorer	Ce 32
20 fiskaler	Ce 25

Göta hovrätt.

Tjänstemän å ordinarie stat

1 president	Co 19
2 lagmän	Co 14
9 hovrättsråd	Ca 33
3 assessorer	Ca 32
1 aktuarie	Ca 25
1 bokhållare	Ca 19
1 kanslist	Ca 19
3 kansliskrivare	Ca 15
1 förste expeditionsvakt	Ca 11
2 kanslibiträden	Ca 11
3 expeditionsvakter	Ca 9
1 kontorsbiträde	Ca 8

Tjänsteman å övergångsstat

1 hovrättssekreterare	Ca 30
-----------------------------	-------

Extra ordinarie tjänstemän i högre löne-
grad än Ce 24

6 assessorer	Ce 32
7 fiskaler	Ce 25

Hovrätten över Skåne och Blekinge.

Tjänstemän å ordinarie stat

1 president	Co 19
2 lagmän	Co 14
8 hovrättsråd	Ca 33

Statsutskottets utlåtande nr 2.

Befattning	Lönegrad
3 assessorer	Ca 32
1 hovrättssekreterare	Ca 29
1 aktuarie	Ca 25
4 kansliskrivare	Ca 15
1 förste expeditionsvakt	Ca 11
1 kanslibitråde	Ca 11
1 expeditionsvakt	Ca 9
2 kontorsbiträden	Ca 8

Extra ordinarie tjänstemän i högre löne-
grad än Ce 24

6 assessorer	Ce 32
7 fiskaler	Ce 25

Hovrätten för västra Sverige.

Tjänstemän å ordinarie stat

1 president	Co 19
2 lagmän	Co 14
9 hovrättsråd	Ca 33
3 assessorer	Ca 32
1 hovrättssekreterare	Ca 29
1 aktuarie	Ca 25
4 kansliskrivare	Ca 15
1 förste expeditionsvakt	Ca 11
1 kanslibitråde	Ca 11
2 expeditionsvakter	Ca 9

Extra ordinarie tjänstemän i högre löne-
grad än Ce 24

6 assessorer	Ce 32
7 fiskaler	Ce 25

Hovrätten för nedre Norrland.

Tjänstemän å ordinarie stat

1 president	Co 19
1 lagman	Co 14
4 hovrättsråd	Ca 33
2 assessorer	Ca 32
1 hovrättssekreterare	Ca 29
1 bokhållare	Ca 19
1 kansliskrivare	Ca 15
1 kontorist	Ca 13

1 förste expeditionsvakt	Ca 11
2 kanslibiträden	Ca 11
1 expeditionsvakt	Ca 9

Extra ordinarie tjänstemän i högre löne-
grad än Ce 24.

Befattning	Lönegrad
4 assessorer	Ce 32
5 fiskaler	Ce 25

Hovrätten för övre Norrland.

Tjänstemän å ordinarie stat

1 president	Co 19
1 lagman	Co 14
5 hovrättsråd	Ca 33
2 assessorer	Ca 32
1 hovrättssekreterare	Ca 29
1 bokhållare	Ca 19
1 kansliskrivare	Ca 15
1 kontorist	Ca 13
1 förste expeditionsvakt	Ca 11
2 kanslibiträden	Ca 11
1 expeditionsvakt	Ca 9
1 kontorsbiträde	Ca 8

Extra ordinarie tjänstemän i högre löne-
grad än Ce 24

4 assessorer	Ce 32
5 fiskaler	Ce 25

c) fastställa följande avlöningsstat för hovrätterna, att tillämpas under budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 1 792 800
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslags-</i> <i>vis</i>	» 22 200
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 2 032 700
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 424 000

Summa kronor 4 271 700;

d) till *Hovrätterna*: *Avlöningar* för budgetåret 1948/49
anvisa ett förslagsanslag av 4 271 700 kronor.

14:o) Hovrätterna: Omkostnader. Kungl. Maj:t har (punkt 17, s. 55—58) föreslagit riksdagen att till Hovrätterna: Omkostnader för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 296 900 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 210 600 kronor, varav 138 900 kronor beräknats för första halvåret 1948.

Vid anslagsberäkningen för nästa budgetår har sistnämnda belopp fördubblats till 277 800 kronor och därtill lagts ett belopp av 19 100 kronor. Av tilläggsbeloppet äro 7 000 kronor betingade av ökade städningskostnader till följd av utvidgningen av Svea hovrätts lokaler, 6 000 kronor avsedda för inköp av juridisk litteratur för hovrätten över Skåne och Blekinge samt 6 100 kronor erforderliga på grund av sistnämnda hovrätts utvidgning samt belastningen av samma hovrätts omkostnadsanslag.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot anslagsberäkningen och hemställer därför,

att riksdagen må till *Hovrätterna: Omkostnader* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 296 900 kronor.

15:o) Inventarier m. m. för hovrättsbyggnaden i Malmö. Kungl. Maj:t har (punkt 18, s. 58) föreslagit riksdagen att till Inventarier m. m. för hovrättsbyggnaden i Malmö för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 270 000 kronor.

För tillbyggnad av hovrättshuset i Malmö beviljade 1946 års riksdag ett reservationsanslag av 640 000 kronor.

Förevarande anslag är avsett för nyanskaffning av möbler m. m. till hovrättens i Malmö nya lokaler, reovering av hovrättens äldre möbelbestånd samt inrättande av en telefonväxel vid hovrätten. Kostnaderna för nyanskaffning av möbler m. m. ha beräknats till 240 000 kronor. Beräkningen har verkställts efter samma grunder som tillämpats beträffande de nyinrättade hovrätterna i Göteborg och Sundsvall, för vilkas utrustande medel beviljats av 1947 års riksdag. Av anslaget i övrigt ha 20 000 kronor beräknats åtgå för reovering av äldre möbler.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag. I detta sammanhang vill utskottet emellertid erinra om vad som förekommit vid behandling av frågan om anvisning på tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår av anslag till kostnader för inrättande av nya hovrätter m. m. (prop. nr 2, s. 3—6). Under hänvisning till krigsmaterielverkets yttrande i nämnda anslagsfråga vill utskottet framhålla angelägenheten av att alla möjligheter utnyttjas för att nedbringa anskaffningskostnaden.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Inventarier m. m. för hovrättsbyggnaden i Malmö* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 270 000 kronor.

16:o) **Häradsrätterna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 19, s. 58—68) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att beträffande häradsrätternas personalförteckning vidtaga den ändringen att antalet kontorsbiträden i Ca 8 ökas från 67 till 79, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för häradsrätterna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49, dels ock till Häradsrätterna: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 9 299 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 10 051 500 kronor. Av anslaget ha 5 344 500 kronor beräknats för senare hälften av budgetåret.

För nästa budgetår har räknats med oförändrat antal domsagor.

Vid införlivande med domsaga av stad, som tidigare haft rådhusrätt, skall frågan om domsagans placering i lönegrupp regelmässigt tagas under omprövning (jfr II ht 1944 s. 51). Enligt riksdagens bemyndigande äger Kungl. Maj:t därvid, om så befinnes påkallat, uppflytta domsagan i högre lönegrupp (jfr prop. 198/1943 s. 39 o. SAAR 32 § 1 mom. 2 st.). Med stöd av nämnda bemyndigande eller särskilt medgivande av riksdagen (prop. 268/1947 s. 147) ha beslut meddelats om uppflyttning i lönegrupp från och med den 1 januari 1948 av vissa domsagor, med vilka städer införlivats. Uppflyttningarna medföra för nästa budgetår en kostnadsökning av i runt tal 7 600 kronor.

Med dessa uppflyttningar har det av riksdagen givna bemyndigandet för Kungl. Maj:t att uppflytta domsagor i högre lönegrupp — innebärande rätt att till envar av mellangrupperna II—IV hänföra högst två domsagor utöver det då till gruppen hänfödda antalet — helt utnyttjats. Då utrymme alltså bör finnas för uppflyttning av domsagor till följd av städers förläggande under landsrätt eller andra särskilda förhållanden, föreslås att 1943 års bemyndigande förnyas, dock ej i större utsträckning än att till envar av lönegrupperna II—IV må hänföras högst en domsaga utöver det nuvarande antalet eller således till grupp II högst 32, till grupp III högst 31 och till grupp IV högst 36 domsagor. En särskild anledning att uppflytta domsaga i högre lönegrupp tillkommer från och med den 1 januari 1949, därest de militära målen, såsom i annat sammanhang förutsattes, då överflyttas till de allmänna domstolarna. Uppflyttning av denna anledning har emellertid bedömts bliva motiverad endast i något enstaka fall.

Liksom i fråga om hovrätterna har den från och med den 1 januari 1948 fastställda organisationen ansetts böra läggas till grund för beräkningen

av domsagornas anslagsbehov under nästa budgetår. Endast i ett hänseende föreslås undantag härifrån. På grund av notariebristen i vissa avlägset belägna domsagor under hovrätten för Övre Norrland ha nämligen medel beräknats till ytterligare tre fiskalskompetenta biträden i stället för tingsnotarier. Förordnande för dylikt biträde har ansetts böra meddelas endast för kort tid, högst en tingstermin. Medlen borde ej nödvändigt avses blott för domsagor under nämnda hovrätt.

Den föreslagna ökningen av antalet kontorsbiträden är motiverad av den reglerade befordringsgången.

Utskottet tillstyrker bemyndigande för Kungl. Maj:t att till envar av lönegrupperna II—IV hänföra högst en domsaga utöver det nuvarande antalet, om uppflyttning befinnes påkallad till följd av stads förläggning under landsrätt eller andra särskilda förhållanden.

icke heller vill utskottet göra invändning mot förslaget att med hänsyn till notariebristen i vissa avlägset belägna domsagor medel skall beräknas till ytterligare tre fiskalskompetenta biträden i stället för tingsnotarier.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag jämväl i övrigt hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att beträffande häradsrätternas personalförteckning vidtaga den ändringen att antalet kontorsbiträden i Ca 8 ökas från 67 till 79;

b) fastställa följande avlöningsstat för häradsrätterna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 4 964 800
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämnda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 5 400
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 3 583 800
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 745 000

Summa kronor 9 299 000;

c) till *Häradsrätterna*: *Avlöningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 9 299 000 kronor.

17:o) *Häradsrätterna*: *Omkostnader*. Kungl. Maj:t har (punkt 20. s. 68—70) föreslagit riksdagen att till *Häradsrätterna*: *Omkostnader* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 503 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 525 000 kronor, varav 302 500 kronor beräknats för första hälften av år 1948.

Vid anslagsberäkningen för nästa budgetår har tagits till utgångspunkt det för första halvåret 1948 beräknade beloppet, 302 500 kronor, minskat med ett belopp av 53 000 kronor som 1947 års riksdag anvisat till vissa engångskostnader eller sålunda 249 500 kronor. Till reseersättningar för domsagorna under Göta hovrätt och hovrätten för Västra Sverige har räknats med ett ökat medelsbehov av 4 000 kronor. Det sammanlagda medelsbehovet under anslaget har sålunda uppskattats till $(2 \times 249\,500 + 4\,000)$ 503 000 kronor.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot den verkställda anslagsberäkningen och hemställer,

att riksdagen må till *Häradsrätterna: Omkostnader* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 503 000 kronor.

18:o) *Häradsrätterna: Reseersättningar till nämndemän*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21, s. 70 och 71), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Häradsrätterna: Reseersättningar till nämndemän* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 000 kronor.

19:o) *Häradsrätterna: Uppläggande av nya fastighetsböcker för landet*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 22, s. 71—73), vilket innebär en anslagsminskning med 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Häradsrätterna: Uppläggande av nya fastighetsböcker för landet* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 50 000 kronor.

20:o) *Vattendomstolarna: Avlöningar*. Kungl. Maj:t har (punkt 23, s. 73—80) föreslagit riksdagen att dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för vattendomstolarna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49, dels ock till *Vattendomstolarna: Avlöningar* för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 720 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 642 100 kronor. Arvodesanställningen av vattendomstolarnas icke-ordinarie personal föreslås — med undantag för extra vattenrättsdomaren vid Norrbygdens vattendomstol och vattenrättssekreterare, som är assessor i hovrätt — avveck-

lad på sådant sätt att vederbörande tillsvidare antagas till extra tjänstemän och i sådan egenskap placeras i lönegrad motsvarande den, efter vilken arvodet för närvarande är bestämt. Berörda överflyttning möjliggör en nedläggning av anslagsposten avlöningar till icke-ordinarie personal med 26 100 kronor, vilket belopp överföres till anslagsposten rörligt tillägg. Å andra sidan beräknas för avlöande av tre biträdande vattenrättsdomare och en biträdande vattenrättssekreterare under sex månader samt en extra vattenrättsingenjör under hela året en höjning av förstnämnda post med 44 500 kronor.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för vattendomstolorna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	269 500
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämde av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	»	12 000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal..	»	365 100
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	73 400

Summa kronor 720 000;

b) till *Vattendomstolorna: Avlöningar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 720 000 kronor.

21:o) **Vattendomstolorna: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 24, s. 80—82), vilket innebär en av anslagsbelastningen betingad ökning av anslaget med 19 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vattendomstolorna: Omkostnader* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 103 000 kronor.

Rättegångsväsendet i allmänhet.

22:o) **Ersättning åt domare, vittnen och parter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 27, s. 95 och 96), vilket innebär en av den nya rättegångsordningen betingad uppräknings av anslaget med 200 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning åt domare, vittnen och parter* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 1 100 000 kronor.

23:o) **Kostnader enligt lagen om fri rättegång.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 28, s. 96), vilket innebär en anslagsökning med 100 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader enligt lagen om fri rättegång* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 000 kronor.

24:o) **Understöd för utomprocessuell rättshjälp.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 29, s. 96 och 97), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Understöd för utomprocessuell rättshjälp* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 160 000 kronor.

25:o) **Tornedalens rättshjälpsanstalt.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 30, s. 98), vilket innebär en ökning av anslaget med 2 700 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tornedalens rättshjälpsanstalt* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 33 700 kronor.

26:o) **Efterutbildning inom rättegångsväsendet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 31, s. 99 och 100), vilket innebär en anslagsminskning med 25 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Efterutbildning inom rättegångsväsendet* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 15 000 kronor.

27:o) **Ersättning för vissa bötesandelar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 32, s. 100), vilket innebär en beskärning av anslaget med 700 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning för vissa bötesandelar* för budgetåret 1948/49 anvisa ett anslag av 1 300 kronor.

28:o) **Ersättning för förlorad in-teckningslösen vid statsdomstolarna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 33, s. 100), vilket innebär en anslagsminskning med 2 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning för förlorad in-teckningslösen vid statsdomstolarna* för budgetåret 1948/49 anvisa ett anslag av 135 000 kronor.

29:o) Resestipendier åt domare och domaraspiranter. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 34, s. 100), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Resestipendier åt domare och domaraspiranter* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 kronor.

Fångvården m. m.

30:o) Fångvårdsstyrelsen: Avlöningar. Kungl. Maj:t har (punkt 35, s. 101—103) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i fångvårdsstyrelsens personalförteckning vidtaga den ändringen att antalet kontorsbiträden i Ca 8 höjes från 8 till 12, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för fångvårdsstyrelsen, att tillämpas under budgetåret 1948/49, dels ock till Fångvårdsstyrelsen: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 627 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med ett belopp av 598 500 kronor. Då fångvårdsstyrelsen år 1946 tillfälligt organiserades på fyra byråer, förutsattes att en utredning rörande styrelsens permanenta organisation skulle komma till stånd i samband med uppkommande vakans på en av byråchefstjänsterna. I enlighet härmed har Kungl. Maj:t numera uppdragit åt statens organisationsnämnd att i anslutning till nämndens pågående undersökning rörande organisationen av fångvårdens anstaltsväsende m. m. verkställa en översyn jämväl av fångvårdsstyrelsens organisation samt att, efter samråd med styrelsen, till Kungl. Maj:t inkomma med de förslag i ämnet vartill översynen må giva anledning. Organisationsnämndens undersökning hinner ej slutföras å sådan tid att frågan kan underställas 1948 års riksdag. En under året ledigblivande byråchefstjänst hos styrelsen har därför ansetts tills vidare böra uppehållas på förordnande.

Enär från och med budgetåret 1946/47 å styrelsens arbetsbyrå finnes inrättad en befattning såsom förste byråinspektör med sakkunskap i bl. a. jordbruksfrågor, har ett nu å styrelsens stat uppfört arvode å 1 500 kronor till sakkunnig i dylika ärenden ansetts kunna helt indragas.

Gällande bestämmelser om reglerad befordringsgång för biträdespersonal föranleder en utökning av antalet ordinarie kontorsbiträden från 8 till 12.

I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag justeringar av vissa anslagsposter i anledning av den allmänna löneregleringen.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i fångvårdsstyrelsens personalförteckning vidtaga den ändringen att antalet kontorsbiträden i Ca 8 höjes från 8 till 12;

b) fastställa följande avlöningsstat för fångvårdsstyrelsen, att tillämpas under budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 286 800
2. Arvoden och särskilda ersättningar, be- stämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	» 13 900
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie per- sonal	» 262 400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 63 900

Summa kronor 627 000;

c) till *Fångvårdsstyrelsen*: Avlöningar för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 627 000 kronor.

31:o) *Fångvårdsstyrelsen*: Omkostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 36, s. 103—105), vilket innebär en anslagsökning med 2 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fångvårdsstyrelsen*: Omkostnader för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 71 500 kronor.

32:o) Ersättning för vård av fångar å anstalter, som ej tillhöra fångvården. Kungl. Maj:t har (punkt 39, s. 106—108) föreslagit riksdagen att till Ersättning för vård av fångar å anstalter, som ej tillhöra fångvården för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår upptaget till 140 000 kronor.

Anslaget för nästa budgetår har beräknats med utgångspunkt från ianspråkstagande av anstalterna å Åby, Lannaskede och Sjöleden samt hemmen Gamla Viebäck och Björkhaga. Kostnaderna härför ha beräknats till i runt tal 200 000 kronor. Genom ianspråkstagande av hemmen å Viebäck blir emellertid för fångvårdsändamål hittills anvisat anslag å 100 000 kronor till Understöd till skyddshemmen å Viebäck (1947/48 II F3) icke vidare erforderligt.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må till *Ersättning för vård av fångar å anstalter, som ej tillhöra fångvården* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

33:o) **Interneringsnämnden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 40, s. 108 och 109), vilket innebär en ökning av anslaget med 1 600 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande stat för interneringsnämnden, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Stat.

Avlöningar:

1. Arvoden och särskilda ersättningar bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	kronor	28 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal m. m., <i>förslagsvis</i>	»	12 400
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	1 400

Omkostnader.

Omkostnader, <i>förslagsvis</i>	»	4 700
---------------------------------------	---	-------

Summa kronor 46 500;

b) till *Interneringsnämnden* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 46 500 kronor.

34:o) **Ungdomsfängelnsnämnden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 41, s. 110—112), vilket innebär en anslagsökning med 2 800 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande stat för ungdomsfängelnsnämnden, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Stat.

Avlöningar.

1. Avlöningar till ordinarie tjänsteman, <i>förslagsvis</i>	kronor	100
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	»	5 700
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal m. m.	»	8 800
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	800

O m k o s t n a d e r.

Omkostnader, <i>förslagsvis</i>	kronor	4 200
	Summa kronor	19 600;

b) till *Ungdomsfängelset* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 19 600 kronor.

35:o) *Länsstyrelsernas kostnader för fångtransport*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 42, s. 112), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsstyrelsernas kostnader för fångtransport* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 250 000 kronor.

36:o) *Skyddskonsulentorganisationen*. Kungl. Maj:t har (punkt 43, s. 113 och 114) föreslagit riksdagen att dels fastställa av departementschefen förordad stat för skyddskonsulentorganisationen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49, dels ock till Skyddskonsulentorganisationen för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 304 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 335 600 kronor.

Anslagsposten avlöningar till icke-ordinarie personal har minskats med 32 700 kronor, och anslagsposten rörligt tillägg uppräknats med 6 100 kronor.

Kostnaderna för de av statsverket för skyddskonsulentorganisationen förhyrda lokalerna och därmed likställda hyresersättningar ha ansetts icke vidare böra bestridas från anslaget. Detta föranleder, att anslagsposten omkostnader kan nedsättas med 6 000 kronor. Å andra sidan har posten uppräknats med 1 000 kronor på grund av ökade expenser i anledning av inrättandet från och med innevarande budgetår av en skyddsassistenttjänst i Halmstad.

Utskottet. Anslagsberäkningen har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) fastställa följande stat för skyddskonsulentorganisationen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Stat.

A v l ö n i n g a r.

1. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	kronor	1 500
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	»	215 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	21 000

Omkostnader.

Omkostnader, förslagsvis kronor 66 500
 Summa kronor 304 000;

b) till *Skyddskonsulentorganisationen* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 304 000 kronor.

37:o) *Övervakning av villkorligt dömda*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 44, s. 114 och 115), vilket innebär, att anslaget med hänsyn till belastningen under de senaste budgetåren höjes med 30 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Övervakning av villkorligt dömda* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

38:o) *Tillsyn över villkorligt frigivna m. fl. Understöd åt verksamhet för frigivna fångar m. fl. Bidrag till svenska skyddsförbundet*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 45—47, s. 115 och 116), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 anvisa

a) till *Tillsyn över villkorligt frigivna m. fl.* ett förslagsanslag av 30 000 kronor;

b) till *Understöd åt verksamhet för frigivna fångar m. fl.* ett anslag av 140 000 kronor;

c) till *Bidrag till svenska skyddsförbundet* ett anslag av 100 000 kronor.

Diverse.

39:o) *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Fångvårdsstyrelsens delfond. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond. Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 49—51, s. 117) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Fångvårdsstyrelsens delfond* 686 000 kronor;

b) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* 672 000 kronor;

c) till *Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark* 45 800 kronor.

40:o) **Bidrag till utgivande av författningskommentarer m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 52, s. 118), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till utgivande av författningskommentarer m. m.* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 25 000 kronor.

41:o) **Bidrag till internationella byrån i Bern för skydd av litterära och konstnärliga verk.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 53, s. 118 och 119), vilket innebär, att anslaget med hänsyn till inträffad förändring i de ekonomiska förhållandena höjes med 5 500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till internationella byrån i Bern för skydd av litterära och konstnärliga verk* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 8 500 kronor.

42:o) **Bidrag till den internationella penitentiära kommissionen. Bidrag till internationella institutet för unifiering av privaträtten. Bidrag till Nordisk Tidsskrift för Strafferet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 54—56, s. 119 och 120), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1948/49 anvisa

- a) till *Bidrag till den internationella penitentiära kommissionen* ett förslagsanslag av 1 000 kronor;
- b) till *Bidrag till internationella institutet för unifiering av privaträtten* ett förslagsanslag av 3 000 kronor;
- c) till *Bidrag till Nordisk Tidsskrift för Strafferet* ett anslag av 1 200 kronor.

43:o) **Bidrag till Tidsskrift för kriminalvård.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 57, s. 120 och 121) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Tidsskrift för kriminalvård* för budgetåret 1948/49 anvisa ett anslag av 1 000 kronor.

44:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 58, s. 121), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 425 000 kronor.

45:o) **Planering av allmänna arbeten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 59, s. 121) och under erinran, att anslaget med hänsyn till förefintlig behållning ansetts kunna upptagas med allenast formellt belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Planering av allmänna arbeten* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

46:o) **Extra utgifter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 60, s. 121), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 30 000 kronor.

47:o) **Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 61, s. 121 och 122), vilket innebär en sänkning av anslaget med 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 40 000 kronor.

48:o) **Uppskjutna frågor.** Utskottet kommer framdeles att avgiva utlåtande beträffande nedannämnda, av Kungl. Maj:t under följande punkter framställda förslag, nämligen

punkten 25: Krigsrätterna: Avlöningar;
punkten 26: Krigsrätterna: Omkostnader;
punkten 37: Fångvårdsanstalterna: Avlöningar;
punkten 38: Fångvårdsanstalterna: Omkostnader; samt
punkten 48: Maskin- och verktygsutrustning för vissa fångvårdsanstalter;

vilket utskottet härmed får för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 2 mars 1948.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Johan Bernhard Johansson, Larsson, Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Mannerskantz, Heiding, Gillström, fröken Andersson, herrar Sundelin, Näsström, Gustav Emil Andersson och Hesselbom; samt

från andra kammaren: herrar Eriksson i Stockholm, Törnkvist, Skoglund i Doverstorp, Malmborg i Skövde, Bergström, Andersson i Malmö, Rubbestad, Mårtensson, Wallentheim, Staxäng, Lindholm och Pettersson i Dahl.
